

Borstvoeding en toxische stoffen

Teus Brand

Een operator bij een bedrijf dat kunststof laarzen maakt meldt zich ziek tijdens haar zwangerschap én de borstvoedingsperiode. Dit om blootstelling aan CMR (carcinogene, mutagene, reprotoxische)-stoffen te voorkomen. Vallen beide periodes onder de vangnetsituatie?

In onderstaande casus wordt uitgebreid ingegaan op de vraag of preventie van blootstelling aan CMR-stoffen waardoor de vrouw tijdens de borstvoedingsperiode haar werk niet kan doen, ook voor financiële compensatie in aanmerking komt zoals daarvoor al het geval was tijdens de zwangerschap. Na aanvankelijke weigering door het

UWV, oordeelt de Centrale Raad van Beroep dat dit inderdaad het geval is en betrokkene dus voor vergoeding in aanmerking komt. De vangnetsituatie is niet alleen van toepassing tijdens de zwangerschap, maar ook tijdens de borstvoedingsperiode, wanneer risico op blootstelling aan CMR-stoffen onvermijdelijk is.

Casus

Mevrouw G. is werkzaam als operator bij een bedrijf dat kunststof laarzen vervaardigt. Hoewel in de loop van de tijd de meeste CMR-stoffen in het productieproces zijn vervangen door stoffen zonder CMR-label, is het niet mogelijk om alle stoffen te vervangen door onschadelijke alternatieven. Mevrouw G. heeft een kinderwens en raakt in verwachting. In verband met ongeschiktheid als gevolg van zwangerschap of bevalling meldt ze zich ziek. Zij ontvangt hiervoor een ziektebewijs van honderd procent van haar dagloon. Gedurende het zwangerschaps- en bevallingsverlof volgt een uitkering op grond van de Wet arbeid en zorg (Wazo). In deze periode wordt een gezonde zoon geboren. Na het bevallingsverlof neemt ze nog drie weken vakantie en op de dag dat ze weer moet beginnen met werken, meldt ze zich ziek omdat de CMR-stoffen ook in de borstvoeding kunnen komen en schadelijk kunnen zijn voor haar zoon.

De verzekeringsarts van het UWV concludeert echter dat betrokkene niet arbeidsongeschikt is als direct gevolg van zwangerschap of bevalling en dit ook niet is geweest en oordeelt dat zij dan ook geen recht heeft op een ziektebewijs.

De werkgever maakt vervolgens bezwaar tegen dit besluit. Dit wordt ongegrond verklaard omdat er geen sprake is van ziekte of gebrek en omdat het geven van borstvoeding een niet noodzakelijk gevolg is van de zwangerschap.

Vervolgens gaat de werkgever naar de rechtbank. De redenering van de rechtbank is dat in de richtlijn van het UWV "Zwangerschap en bevalling als oorzaak van ongeschiktheid" van 1 mei 2014 categorie VI (specifieke arbeidsomstandigheden bij verder normale zwangerschap) van toepassing lijkt te zijn en dat bovendien de werkgever hierop expliciet een beroep heeft gedaan. De rechtbank verklaart het beroep van de werkgever gegrond en draagt het UWV op een nieuwe beslissing te nemen.

Zie: ECLI:NL:RBOVE:2016:1778, Rechtbank Overijssel, Awb 16/24.

T. Brand is bedrijfsarts bij het Nederlands Centrum voor Beroepsziekten (NCvB).
Correspondentieadres:
t.brand@amc.nl

Na verloop van tijd gaat het UWV in hoger beroep, waarbij het de volgende dingen stelt:

1. Dat de rechtbank een onjuiste uitleg gegeven heeft van de richtlijn van het UWV en categorie VI alleen betrekking heeft op de specifieke arbeidsomstandigheden tijdens de zwangerschap en dat zwangerschap na de Wazo-periode niet meer aan de orde is. En dat het voorkomen van blootstelling aan toxische stoffen tijdens de borstvoeding niet onder de verzekering van de Ziektewet valt.
2. Dat betrokkene eerst nog een vakantie van drie weken heeft genomen alvorens zich ziek te melden.
3. Dat werkgever moet aantonen dat er geen ander werk binnen de organisatie voorhanden was.
4. Dat er naar mening van het UWV tijdens de borstvoedingsperiode sprake was van beïnvloedbaar verzuim.
5. En herhaalde tot slot dat er geen sprake is of is geweest van ziekte of gebrek.

In de uitspraak stelt de Centrale Raad van Beroep het volgende:

1. Categorie VI (van de richtlijn) moet breder worden gezien dan alleen de zwangerschap en heeft derhalve ook betrekking op de periode van borstvoeding.
2. Uit het opnemen van vakantieverlof volgt niet zonder meer dat de werkneemster in die periode geschikt zou zijn om haar werk te verrichten.

3. Werkgever heeft informatie ingewonnen bij het NCvB. Uit de beschrijving en beoordeling van de werkplek door het NCvB volgt dat niet valt in te zien wat de werkgever op dit punt nog meer had kunnen doen.
4. Het UWV kan niet duidelijk maken waarom het verzuim van mevrouw G. als beïnvloedbaar moet worden gezien.
5. Ziekte of gebrek is niet aan de orde, daar het hier gaat om het voorkomen van gezondheidsschade bij de ongeboren baby of de zuigeling als gevolg van arbeidsomstandigheden.

De Centrale Raad van Beroep oordeelt dat het hoger beroep van het UWV niet slaagt en dus niet alleen de zwangerschap, maar ook de borstvoedingsperiode vallen onder de werking van de Ziektewet en als zodanig in aanmerking komen voor vergoeding vanuit de vangnetconstructie, waarbij aantoonbaar moet zijn dat de werkgever er alles aan gedaan heeft om de blootstelling aan CMR-stoffen te minimaliseren.

Zie: ECLI:NL:CRVB:2018:439, Centrale Raad van Beroep, 16/4373 ZW.

Openbaarmaking blijft, mogelijk wel met toelichting

Géén keuze-informatie voor patiënten, wél onnodige schade voor artsen. Dit is het zeer ongewenste effect van openbaarmaking van door tuchtcolleges opgelegde berispingen en boetes in lokale kranten. Al jaren strijdt de KNMG hiertegen en in april kreeg de KNMG van diverse partijen in de Tweede Kamer bijval. Dit leidde tot de toezegging van minister Bruins (Medische Zorg en Sport) om te gaan kijken naar een toelichting bij publicatie van tuchtmaatregelen. De KNMG pleit voor een commissie om dit goed te verkennen. De toezegging kwam tijdens het debat over het wetsvoorstel 'Wijziging van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg'. KNMG-voorzitter René Héman: "Het is erg jammer dat minister Bruins vasthoudt aan de publicatie van deze tuchtmaatregelen. De huidige aantekening in het BIG-register en de advertenties in lokale kranten zetten patiënten op het verkeerde been, dragen niet bij aan de kwaliteit van zorg en zijn onevenredig belastend voor artsen."

Bron: KNMG, 20 april 2018

Rapportage verzekeringsarts zorgvuldig

Klager maakt bezwaar tegen het besluit van het UWV om de ziektebewijstuitkering te beëindigen. Hij brengt in de beroepsprocedure nieuwe (medische) stukken in. Verweerder, een verzekeringsarts, had in de beroepsprocedure de taak om de aan hem voorgelegde vraagstelling op basis van dossierstudie te beantwoorden. De verzekeringsarts concludeert dat er geen aanleiding is voor herziening. Klager verwijt de verzekeringsarts vervolgens dat de medische rapportages eenzijdig en niet onafhankelijk zijn. Ter onderbouwing voert klager aan dat een collega-verzekeringsarts anderhalf jaar later anders heeft geoordeeld. Het college oordeelt dat de rapportages deugdelijk en zorgvuldig zijn. Dat een andere arts later in de procedure tot een ander oordeel kwam, leidt niet automatisch tot het oordeel dat de verzekeringsarts tuchtrechtelijk verwijtbaar heeft gehandeld. De klacht wordt ongegrond verklaard. RTG 11 april 2018, ECLI:NL:TGZREIN:2018:37

Hepatitis A-uitbraak op een zorgboerderij

In juni 2017 was er in Limburg een uitbraak van hepatitis A onder cliënten met een verstandelijke beperking van een zorgboerderij. De uitbraak speelde in twee GGD-regio's op het moment dat er een landelijk tekort was aan hepatitis A-vaccin en laat zien hoe complex uitbraakbestrijding in een kwetsbare populatie kan worden. Ook wordt duidelijk hoe belangrijk het is om bestrijdingsmaatregelen onderling af te stemmen.

Bron: Infectieziekten Bulletin april 2018

Vooraf in de bouw aandacht voor veilig en gezond werken

Bijna 6 op de 10 werknemers werken in een omgeving waar veel aandacht is voor veilig en gezond werken. Zij geven bijvoorbeeld aan dat zij hier informatie over krijgen, dat mensen zich aan de regels houden en dat er een aanspreekcultuur heerst. Er is vooral veel aandacht voor dit onderwerp in bedrijfstakken waar werknemers vaak gevaarlijk werk doen, zoals in de bouw en de industrie. Aandacht voor veilig en gezond werken gaat samen met een lager verzuim. Dit blijkt uit nieuwe cijfers uit de *Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden* (NEA) 2017 van TNO en CBS.

Aandacht voor veilig en gezond werken hangt samen met het soort werk. In bedrijfstakken waar meer werknemers gevaarlijk werk doen is over het algemeen meer aandacht voor veilig en gezond werken dan in bedrijfstakken waar gevaarlijk werk minder voorkomt. Dit geldt ook als sprake is van veel fysiek belastend werk of blootstelling aan stoffen. Veel aandacht voor veilig en gezond werken is er dan ook in de bouw (78%), de industrie (72%) en de landbouw (68%). Bij financiële instellingen en in het openbaar bestuur (beide 50%), de ICT (46%) en het onderwijs (40%) ervaren duidelijk minder werknemers veel aandacht voor veilig en gezond werken.

Bron: TNO, 20 april 2018

Klacht tegen BMA-arts ongegrond

Klager, die in detentie zit, verwijt verweerder, medisch adviseur van de Dienst Justitiële Inrichtingen, dat zij in haar rapportage ten onrechte heeft geoordeeld dat klager detentiegeschikt is. Volgens klager is de rapportage op onzorgvuldige wijze tot stand gekomen. Verweerder voert verweer.

Het college oordeelt dat uit de gedingstukken en de toelichting van verweerder blijkt dat verweerder zich bij haar onderzoek heeft gebaseerd op de uitgebreide medische informatie die haar via de penitentiaire inrichting ter beschikking stond. Voorts kan de omstandigheid dat klager de door hem benodigde medische zorg in de praktijk niet zou krijgen, zo dat al juist zou zijn, er niet toe leiden dat verweerder daarvan tuchtrechtelijk een verwijt kan worden gemaakt. Zij is immers niet als behandelaar bij de medische behandeling van klager betrokken. Tot slot is voor het beoordelen van het handelen van verweerder bij het uitbrengen van haar advies van 23 maart 2017 alleen de op dat moment beschikbare informatie relevant, aldus het College. Het College verklaart de klacht ongegrond. RTG Amsterdam 6 april 2018. ECLI:NL:TGZRAMS:2018:36